

ชื่อวิจัย	รูปแบบการบริหารจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรระดับครัวเรือนในช่วงฤดูแล้ง ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้ดำเนินการวิจัย	อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา และคณะ
หน่วยงาน	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปี พ.ศ.	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการบริหารจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรระดับครัวเรือนในช่วงฤดูแล้ง และและหาแนวทางการปฏิบัติร่วมกันที่เหมาะสมในการบริหารจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรระดับครัวเรือนในช่วงฤดูแล้ง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชนในเป้าหมาย คือ ชุมชนบ้านหนองโคลน หมู่ 11 ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 ครัวเรือน โดยเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)

ผลการวิจัย พบว่า 1) บริบทพื้นที่รูปแบบการบริหารจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรระดับครัวเรือนของชุมชนในตำบลบ้านสิงห์ จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลพบว่า ปัญหาการจัดการน้ำใช้เพื่อการเกษตรของชุมชนบ้านหนองโคลน หมู่ 11 ยังไม่มีรูปแบบการบริหารจัดการน้ำอย่างชัดเจน ยังไม่มีรูปแบบการนำแหล่งน้ำธรรมชาติไปให้ถึงคนที่ยังไม่ได้ประโยชน์ ต้องการนำน้ำมาปลูกพืชนอกฤดูกาลทำนา และโดยลดการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำมันลง และ 2) รูปแบบของการบริหารจัดการน้ำของชุมชนมีการนำนวัตกรรมระบบสูบน้ำแบบจักรยานปั่นโดยไม่ใช้พลังงานมาใช้ ซึ่งผลการดำเนินงานของครัวเรือนในชุมชน พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร้อยละ 70 (14 คน จาก 20 คน) มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีรูปแบบการบริหารจัดการน้ำสำหรับครัวเรือนโดยใช้การออกแบบระบบสูบน้ำแบบจักรยานปั่นโดยไม่ใช้พลังงาน ช่วยให้คนในชุมชนได้ออกกำลังกาย สามารถควบคุมปริมาณน้ำที่ต้องการใช้ได้เมื่อหยุดปั่น ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลงได้ร้อยละ 10 ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการน้ำเป็นการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าหรือน้ำมันลง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลงได้

คำสำคัญ : รูปแบบ การบริหารจัดการน้ำ ฤดูแล้ง การเกษตร